

THY'de 800'den fazla yazılımcı ve mühendis çalışıyor

KENDİ SİLİKON VADİSİNİ YARATTI

Kokpit Uğur CEBECİ ucebeci@hurriyet.com.tr

ANA SORUMLULUKLARI HAVAYOLLARI BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

- **Uçuş Operasyonu:** Uçuş planlarının üretimi, Ekiplerin planlanması, ekiplerin kullanıldığı tüm uygulamalar (otel takibinden, birbirleriyle iletişime geçtikleri platformlara kadar), eğitim uygulanması. Uçuş takip, OCC uygulamaları.
- **Yer Operasyonu:** Havaalanı içindeki dijital çözümler, bagaj operasyonları, kiosklar, checkin altyapısı, Apron araç takibi, İkrım yüklemeleri ve yolcu ile ilişkilendirilmesi. Operasyon takibi için el terminaleri, bilet basımı.
- **Ticari Operasyonlar:** Biletleme altyapısı, fiyatlandırma, ek hizmetlerin tanımlanması, Satış kanalları (Web, mobil uygulamalar), acente alt yapıları, Gelir yönetimi, Bölge satış takip sistemleri.
- **Kurumsal Operasyonlar:** Tüm muhasebe ve finans sistemleri, İnsan kaynakları sistemleri, Tüm kurum içi uygulamalar. Kargo Operasyonları
- **Altyapı ve Güvenlik Operasyonları:** Tüm uygulamaların çalıştığı sunucu ve ağ cihazları, ve bunların güvenliği.

Ali Serdar Yakut kimdir?

1974 İzmir doğumlu olan Ali Serdar Yakut, 1996 yılında Bilkent Üniversitesi Bilgisayar ve Enformatik Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. İş hayatına 1996 yılında Yapı ve Kredi Bankasında başlayan Yakut, 2001 yılına kadar bankacılık sektöründe çeşitli pozisyonlarda görev yaptıktan sonra 2001 yılında IBM'de çalışmaya başladı. 2001 ve 2009 yılları arasında IBM'de yerel ve uluslararası projelerde yönetici görevlerinde bulunan Yakut, bir çok büyük IT dönüşüm projesine imza attı. 2009 ve 2013 yılları arasında Güneş Sigorta AŞ'de CIO olarak görev yaptı. 2014 yılında tekrar IBM'de yönetici olarak görev aldıktan sonra 2015 yılında Türk Hava Yolları Genel Müdür Yardımcısı (Kurumsal Gelişim & BT) olarak göreve başladı.

THY artık kullandığı yazılımların çoğunu kendisi yapıyor. Yani kendi Silikon Vadisi'ni yarattı. 800'den fazla yazılımcı, mühendis çalışıyor. Yani biraz daha çocuklar topluluğu var orada. En önemlisi modern yazılımlarla THY'nin altı da üstü de tam olarak kontrol edilebiliyor. Şirketin çok önemli olan sistem güvenliği sağlanıyor.

HAVACILIK sektörü, havayolu şirketleri ne kadar gelişmiş görürseniz de bir o kadar da tutucudurlar. Bu dünyanın her yerinde böyledir. Genellikle dışarıdan satın alınan yazılımların birini uygulamaya başladıklarında yıllarca fazla bir değişim olmadan işlerini yapmaya çalışırlar. Yazılım firmalarının yaptığı güncellemeler arasına bazen sıkışıp kalırlar. Birkaç havayolu kendi şirketini kurmuştur ya da pazara bayraktarlık yapan şirketlere ortak olmuştur. Havayolu şirketleri bu yazılım meselesinde yatırımlarını hep ertelemişlerdir. Nasıl olsa böyle işler yürüyor mantığı ortaya bir sıkışıklık çıkmadığı sürece etkilidir. Türk Hava Yolları bu konuda biraz geçkese de zamanında bir yatırım kararı aldı. Ama bu yatırım liderini bulunca hızlandı. Ali Serdar Yakut THY'de Genel Müdür Yardımcısı. Kurumsal Gelişim ve Bilgi Teknolojileri sisteminin başında hızla yol almaya başladı. Hedefi sadece THY için üretim yapmak değil büyük gelir hacmi olan pazarda belki de ayrı bir şirket olarak yer almak. Elbette bir THY şirketi olarak liderlik için yola çıkmış durumda.

363 UYGULAMA VAR
Yaklaşık 800 yazılımcı,

GELECEK ÇOK UZAK DEĞİL

GÖRÜNEN o ki THY bu konuda çok yakın gelecekte dışa bağımlılıktan kurtulacak. Dışa bağımlılık demek bilet satışından gelire, ekip planlamadan kargoyu yönetmeye kadar her bilginin de paylaşılması anlamına geliyor. Paylaşılacak rakipler arasındaki bir tür hizmet casusluğu elde değiştiriyor. Hiçbir havayolu şirketinin ticari sırrı kendisinde kalmıyor. Sistemi yönetmek zorlaşıyor hatta kriz anlarında imkansızlaşıyor. Bence bu

mühendis ile yola çıkan yapının yönettiği uygulama sayısı 363, şu andaki aktif proje sayısı 584 ve sunucu sayısı 4000'den fazla. Sız bu yapıyı daha çok vitrindeki www.thy.com'dan tanırız. İçerik bu genel müdür yardımcılığına ait değil. Yeni sistem tıkır tıkır çalışıyor. İçerikten kaynaklanan aksamalarda işbirliği yapılarak giderildi. Bilet almak şimdi çok daha kolay gibi geliyor bana. Lider anlatıyor. Hikayeyi Ali Serdar Yakut'tan dinledim. Bu çok heyecanlı genç adam çok uzaklara yelken açmış. Ufkunda koca bir şirket var. Dünya havacılık devlerinin tümünü hedeflemiş. Sistemin tutucu yazılım şirketlerini daha şimdiden sollamış. Hayalleri gerçek olduğunda ki, hızla yaklaşıyor THY'nin kontrolü, bilgi akışı, geliri gideri hepsi çok daha kolay yönetilecek. İşte Yakut'un anlattıkları:

HAVACILIK İLK SEKTÖR

"Hava yolları bilgi işlem sistemleri denince akla sadece bilet satılan check-in yapılan web ve mobil sistemler gelse de aslında tüm havayolu operasyonları bu altyapılara bağlı. Bu sistemlerde oluşabilecek bir sorun tüm operasyonun durmasına ve binlerce seferin iptaline kadar

varan sonuçlara yol açabiliyor. Geçtiğimiz yıllarda Southwest, British Airways, United Airlines'in yaşadığı sorunlar ve iptal olan uçuşlar tüm dünya basınında yer aldı. Havacılık dünyası 'safety first' (öncelik güvenlik) bir dünyadır. Eğer çalışan bir sistem varsa ellemek en önemli düsturlardan biridir. Filo sayıları, uçuş destinasyonları, yolcu sayıları, havayolları arası ortak uçuşlar, bağlantılar artıkça operasyon manuel olarak yürütülemediği için bugünkü adıyla 'dijital dönüşümü' ilk gerçekleştiren sektördür havacılık. 1980'li yıllarda kurulan sistemler, günümüze kadar çok değişmeden gelmiştir. Ancak teknoloji konusunda özellikle son 10 yılda olan dönüşüm daha fazla verimlilik ve kârlılık baskısı altında olan havayolu şirketlerini yeni bir dönüşüme doğru itti. Türk Hava Yolları da 2015 yılında Bilgi İşlem departmanını Genel Müdür Yardımcılığı seviyesine çıkararak bu dönüşüme ne kadar önem verdiğini vurguladı. O yıllarda 400 civarı mühendisten oluşan bilgi işlem kadrosu bugün 800'ün üzerine ulaşarak en hızlı büyüyen birimlerden biri oldu. Ancak sunu vurgulamakta yarar var, rakip olarak gördüğümüz Lufthansa, Emirates gibi şirketlerde bu sayı bu rakamın 5 katından fazla. Tarihsel olarak havacılık süreçlerinin oluşmasına ve bunların teknolojik olarak kurgulanmasına öncelik etmiş şirketler, (American Airlines, United, British Airways, Lufthansa vb.) kendi içlerinden çıkardıkları Teknoloji şirketleri ile, bu son derece özel uzmanlık alanında yeterli kaynağı olmayan diğer şirketler, çok yüksek kar marjları ile ürün satarak, kendilerine çok güçlü bir kazanç kapısı daha oluşturdu. Türk Hava Yolları değişen vizyonu ile, özellikle pazarda farklılık yaratabileceği çözümleri kendi öz kaynakları ile geliştirme yoluna girdi. Özgüveni gelişen ekip, pazarda 10 milyondan dolar değerinde olan çözümleri kendisi geliştirecek kapasiteye çok kısa bir süre içerisinde eristi. Yüzün bir sonraki hedefi ise kendi içinde geliştirdiği bu çözümleri dünya pazarına sunarak, milyarlarca dolar büyüklüğündeki dev havayolu teknoloji şirketlerine bir rakip oluşturmak. Bunu yaparken de, Türkiye'nin teknoloji ihracatı konusundaki vizyonuna paralel olarak hem genç girişimcilere, hem de Türkiye'deki ekosistemin diğer paydaşlarına öncülük etmekte istiyor."